

CENTER FOR FINANCIAL-ECONOMIC RESEARCH
 ЦЕНТР ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

CERTIFICATE OF PARTICIPATION СЕРТИФІКАТ УЧАСНИКА

підтверджує, що

Логоша Роман Васильович

взяв участь у роботі Міжнародної науково-практичної конференції

«Стратегічні пріоритети розвитку економіки, фінансів,
 обліку та права в Україні та світі»

International scientific-practical conference
 «Strategic priorities of development of economics, finance,
 accounting and law in Ukraine and the world»

Директор Центру фінансово-економічних
 наукових досліджень

3 жовтня 2019 р.
 October 3, 2019

м. Полтава, Україна
 Poltava, Ukraine

Щербак В. Д.

**ПРОГРАМА МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**PROGRAM OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА
ПРАВА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ**

**STRATEGIC PRIORITIES OF DEVELOPMENT OF
ECONOMICS, FINANCE, ACCOUNTING AND LAW IN
UKRAINE AND THE WORLD**

**3 жовтня 2019 р.
October 3, 2019**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

РОЗКЛАД РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ
3 жовтня 2019 рік

Україна, 36003, м. Полтава, вул. Європейська 60-А, 5 поверх, Конференц-зал

09.00 – 09.30	Реєстрація учасників міжнародної науково-практичної конференції
09.30 – 10.00	Відкриття та пленарне засідання
10.00 – 13.00	Секційні засідання
13.00 – 14.00	Перерва на обід
14.00 – 17.00	Продовження роботи секційних засідань
17.00 – 17.30	Пленарне засідання, закриття конференції

РЕГЛАМЕНТ

Доповідь на секційному засіданні – 4 хвилини.

Для запитань – до 3 хвилини.

СЕКЦІЯ 1

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І
РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА
DEVELOPMENT OF PRODUCTIVE FORCES AND
REGIONAL ECONOMICS

SECTION 1

СТАН ДЕМОГРАФІЧНОЇ СИТУАЦІЇ ТА ВІДТВОРЕННЯ ТРУДОВИХ
РЕСУРСІВ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Фіщук Н. Ю. к. с.-г. н., доцент, доцент кафедри аграрного менеджменту,
Вінницький національний аграрний університет

СЕКЦІЯ 2

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І
МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ
WORLD AGRICULTURE AND
INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

SECTION 2

ІНОЗЕМНІ КОМПАНІЇ НА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ

Лазаренко М. І. студент, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ГЕОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ПРЯМИХ ІНВЕСТИЦІЙ У СВІТІ

Ніщенко К. Є. студент 2 курсу магістратури економічного факультету,
Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна

ЗАЛЕЖНІСТЬ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ВІД КОЛИВАНЬ ВАЛЮТНИХ
КУРСІВ

Урсол В. О. здобувач вищої освіти ступеня магістр, Харківський національний
університет ім. В. Н. Каразіна

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ГЛОБАЛИЗАЦИЯ: ОСНОВНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ
РАЗВИТИЯ

Цимбаленко С. Н. м. э. н., старший преподаватель, препод. кафедры бухгалтерского
учета, анализа, аудита и статистики, Учреждение образования «Барановичский
государственный университет»,

Лебедевская А. В. студент, Учреждение образования «Барановичский
государственный университет»

СЕКЦІЯ 3

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ
ЕКОНОМІКОЮ

SECTION 3

ECONOMICS AND MANAGEMENT OF THE NATIONAL ECONOMY

МІНІМАЛЬНІ СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ
ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ І ПОЛІТИКИ
СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ МІНАЛЬНОЇ
ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ)

Євсєєва О. О. д. е. н., професор, професор кафедри обліку і аудиту, Український
державний університет залізничного транспорту,

Рудас Д. С. студент гр. ЕВ-21, Економічний факультет, спеціальність
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», Харківський національний
університет імені В. Н. Каразіна

ПУТИ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ЖИЗНИ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ

Жилинская В. С. студент, Полесский государственный университет,

Жиженко Ю. В. студент, Полесский государственный университет,

Грабар Р. Н. старший преподаватель кафедры экономики и бизнеса, Полесский
государственный университет

БЕЗПЕКА БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ ЯК ОСОБЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ
ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Заїчко І. В. старший викладач Науково-дослідного інституту Київського
національного університету культури і мистецтв

ИНДЕКС РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА КАК ГЛАВНЫЙ
ИНДИКАТОР УРОВНЯ РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА
РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

Ковалёва Е. С. студентка, Полесский государственный университет,

Кисляя А. И. студентка, Полесский государственный университет,

Грабар Р. Н. старший преподаватель, Полесский государственный университет

ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ РІВНЯ ВВП ТА СЕРЕДНЬОЇ ЗАРОБІТНОЇ
ПЛАТИ В УКРАЇНІ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДІВ КОРЕЛЯЦІЙНО-
РЕГРЕСІЙНОГО АНАЛІЗУ

Колодій С. К. аспірант кафедри економіки та інформаційних технологій,
ДВНЗ «Університет банківської справи»

ЗАКОНОДАВЧА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ РИНКОВИХ
МЕХАНІЗМІВ В УКРАЇНІ

Логоша Р. В. д. е. н., доцент, доцент кафедри аграрного менеджменту, Вінницький
національний аграрний університет

ЗНАЧЕНИЕ ОПРЕДЕЛЕНИЯ СОСТАВА И ПРОБЛЕМЫ ОЦЕНКИ
НАЦИОНАЛЬНОГО БОГАТСТВА В СОВРЕМЕННОМ ПЕРИОДЕ

Мамедова Ш. С. доктор философии по экономике, доцент кафедры мировой
экономика и маркетинга, Сумгаитский государственный университет

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ АНТИЦИКЛІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
БУДІВНИЦТВА

Мозолівець А. А. аспірант кафедри економіки будівництва, Київський національний
університет будівництва і архітектури

СЕКЦІЯ 4

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ
ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES

SECTION 4

ВАРТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: ПРОБЛЕМИ
ТЕОРІЇ І ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Жерліцин Д. М. д. е. н., доцент, професор кафедри економічної кібернетики,
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Логоша Р.В.

д.е.н., доцент,

доцент кафедри аграрного менеджменту

Вінницького національного аграрного університету

ЗАКОНОДАВЧА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ РИНКОВИХ МЕХАНІЗМІВ В УКРАЇНІ

Ринок – як вочевидь головний інститут капіталістичної економічної системи – закономірно складає предмет методології різних економічних теорій, підходів, доктрин. Подібна практика має місце останні 300-400 років в контексті тлумачення класичної/неокласичної політекономії, неолібералізму, інституціоналізму, теорій державного регулювання економіки тощо. При цьому принциповою відмінністю між різними науковими підходами було і залишається тлумачення ролі ринку і регуляцій, їхнього співвідношення тощо. Але у будь-якому разі фактор регуляцій визнається щонайменше як важливий, ігнорувати який в силу об'єктивних причин неможливо. Тому наукове обґрунтування регуляцій продовжує складати актуальну сферу пізнавальних процесів.

Світова і вітчизняна практика ринкових відносин свідчить про масштабну і варіативну історію регуляцій, їхню ефективність. Так само і ефективність розвитку галузей народного господарства значною мірою залежить від державного регулювання. Державне регулювання ринку являє собою складний механізм, який включає інструменти впливу на суб'єктів ринку, структуру суспільного виробництва, міжгалузеві і міжгосподарські відносини з метою створення стабільних економічних, правових, соціальних і екологічних умов для розвитку народного господарства. Звідси теорія та практика регуляцій потребує виключення волюнтаристського ставлення до спроб створити та управляти ринком.

З іншого боку, процес ринкових реформ в галузях народного господарства продовжує активно обговорюватися з огляду на численні факти дисфункцій, що

мали і продовжують мати місце. Логічним при цьому є питання того як цьому сприяли регуляції в Україні, наскільки такі були ефективними, логічними, своєчасними і т. п. Тому необхідне комплексне дослідження системи державного регулювання галузей народного господарства.

Блок вище зазначених питань можна визнати більш ніж актуальними для окремих галузей і України в цілому.

Так, поширеною є точка зору про те, що політика державного регулювання галузевих ринків в Україні повинна передбачити оптимальне поєднання вільних ринкових відносин із втручанням держави у галузі народного господарства.

Інтелектуальний комплекс теорії ринку надає можливість визначити загальну модель побудови ринкової економіки, у т. ч. окремих ринків, у контексті його нормативно-правової регламентації, де таку регламентацію запропоновано здійснювати у формі та контрактації. Так, аналізування вище зазначеного дозволяє стверджувати, що процес формування ринкової економіки в Україні в правовому полі мав певну послідовність та логіку. Такі, очевидно, формувалися як відгуки на масштабні трансформаційні процеси формування ринкових відносин, що відбувалися в країні, у т. ч. на основі переважаючого ситуаційного реагування на окремі явища, що вважалися кризовими або ж лобійованими потужними структурами, які змогли добитися якихось змін.

Так, очевидно, логіка процесу юридичної контрактації в країні, що до цього часу мала зовсім іншу економічну систему, повинна була відштовхуватися від пріоритетів: 1) законодавчого закріплення визначальних інститутів ринкової економіки, а саме: приватної власності, нових форм економічної діяльності, що побудовані на приватній власності, самої ідеології розвитку суспільства на засадах капіталізму та ринкової економіки навіть у будь-яких соціалізованих варіантах; 2) правового визначення діяльності таких форм та системи в цілому, тобто встановлення «правил» нової економічної системи; 3) легітимізації нових форм господарювання; 4) створення умов для формування та поширення сучасної інфраструктури ринку, фінансово-грошової системи, інших елементів ринкової економічної системи; 5) вже з врахування раніше зазначеного, тобто

досягнення раніше визначених пріоритетів, – формування умов, що сприяли б інтеграції національного ринку до світового на основі підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки та підвищення ефективності ринку в Україні. При цьому на всіх етапах актуальними є корективи з огляду на нові умови, особливості процесу, виявлені дисфункції чи неочікувані позитивні ефекти [1, с. 198].

Достатньо важко визначити послідовність всіх зазначених етапів: найкращим варіантом, звісно, було прийняття всього одразу ж. Проте, з врахуванням відсутності досвіду побудови ринку у даного покоління, це все ж таки мав бути послідовний і логічно узгоджений за намірами та отриманими результатами процес. Враховуючи вище зазначене, універсальна модель процесу у нашому розумінні передбачає такі чотири послідовні етапи, впродовж яких в країні повинні бути прийняті необхідні нормативно-правові акти [2, с. 29-30]:

1. Формування у соціумі ідеології ринку: процес передбачає політичні ініціативи, ініційовані чи принаймні узгоджені із владою, які мають за мету досягти суспільної підтримки для нових (відносно нових) для соціуму інститутів – приватної власності, політики економічного лібералізму, ринкової економіки, ринку як такого та окремих форм ринкового обміну і т. д. При цьому мова йде про принципово нові для соціуму інститути (т. з. «імплантовані» інститути) або ті, які до цього мали незначне поширення чи значення (т. з. «вирощені» інститути у вітчизняному інституційному середовищі). У випадку колишньої УРСР інститути ринку не були принципово новими для суспільства, проте механізми та технології їхнього втілення, очевидно, мали суто «західне» походження.

2. Створення інститутів ринку: процес включає юридичну легітимізацію інститутів ринку та груп агентів, що визначають саме існування ринку, де, в свою чергу, формуються групи агентів, що залежать від ринку (реципієнти) та отримують вигоду від його функціонування (бенефеціарії).

3. Побудова основних елементів ринку та необхідних складових ринкового середовища, в першу чергу, конкурентного середовища, а також регулятивної політики, інфраструктури ринку, грошово-кредитної системи і т. д.

4. Досягнення умов еквівалентного обміну для національного ринку у системі світового ринку: процес передбачає досягнення належного – стосовно

світових стандартів – рівня конкурентоспроможності вітчизняної економіки, пропозиції (в контексті якогось окремого ринку), купівельної спроможності та споживання, які дозволили б вийти на рівень еквівалентності ринкового обміну таких стандартів. В кінцевому рахунку це означатиме досягнення прийняттого рівня досконалості/ефективності вітчизняного ринку.

Передусім, хотіли б зазначити, що I етап формування ідеології ринку і капіталізму було фактично створено у колишньому СРСР, і в не залежній Україні процес продовжувався на певному правовому і – що саме основне – ідеологічно сформованому фундаменті суспільного сприйняття ринку. Безпрецедентний за масштабами для українського соціуму процес прискореного формування ринкових основ економіки з початку 90-х рр. супроводжувався достатньо активною законодавчою діяльністю на рівні прийняття Законів України, постанов та розпоряджень Кабінету міністрів, Указів Президентів України. Слід відзначити, що така законодавча формалізація, очевидно, відбувалася під впливом великої кількості чинників, значна частина з яких були неекономічними, тому є підстави стверджувати про певну суперечливість процесу; окрім цього, не можна не враховувати відсутність досвіду подібних реформ, що унеможлиблювало уникнення помилок, прорахунків тощо.

Зі свого боку вважаємо, що опис хронології та перебігу прийняття законодавчих актів щодо формування ринкової економіки в Україні потребує детального аналізування для визначення особливості, дисфункції та перспективи такого на майбутнє. З іншого боку, науковий опис перебігу формування ринку розглядали як алгоритм певних логічних дій та процесів, порушення якого супроводжувало зниження результативності та ефективності реформ.

Список літератури

1. Логоша Р. В. Формування постіндустріального ринку овочевої продукції в Україні: монографія. Вінниця: Вінн. обл. друкарня. 2017. 515 с.
2. Мороз О.В., Логоша Р.В., Підвальна О.Г. Нормативно-правова регламентація процесу формування ринкових механізмів в аграрній економіці. *Економіка АПК*. 2019. № 5. С. 27–39.